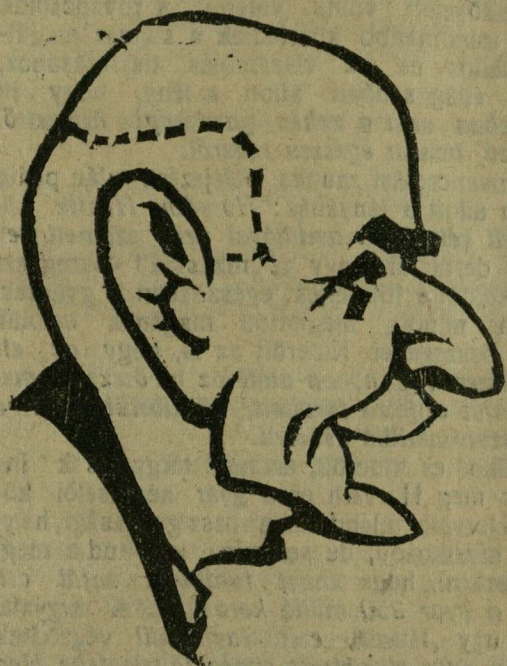

Mozgalom indult dr. Gaál Endre és dr. Gyuritza Sándor nyugdíjazásának hatálytalanítása érdekében.

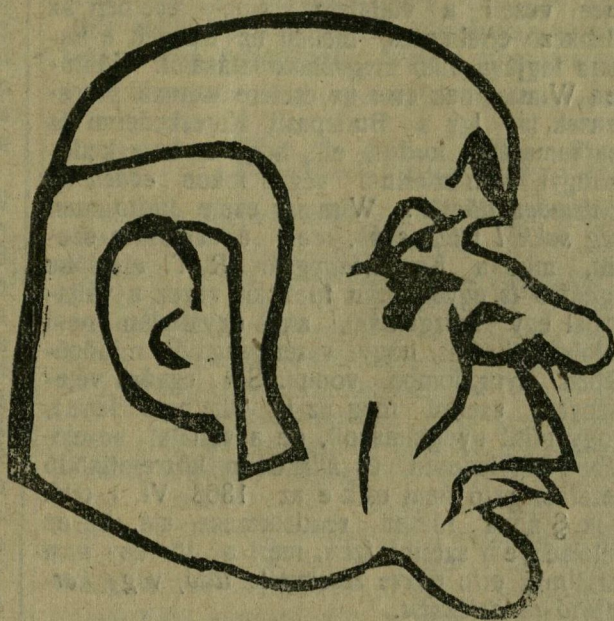
Megfőlebbezik a közgyűlés határozatát.

A februári közgyűlés — mint ismeretes — a városi tisztviselők új státuszát megállapító kormányrendelet alapján több érdemes városi tisztviselőt nyugalmába helyezett, köztük Gaál Endre kultúratanácsnokit, Andrássy Ferenc és Gyuritza Sándor tisztiorvosokat. A városban különösen Gaál Endre nyugdíjazása keltett általános fölfigyelmet, mert a kultúratanácsnoki mindenki a város egyik legértékesebb és legszorgalmasabb tisztviselőjének ismerie. Már a közgyűlés utolsó napján mozgalom indult a tekintélyesebb városatyák körében, amely mozga-

lomnak kifejezetten az volt a célja, hogy valamilyen módon korrigáltassék a közgyűlés határozata. A mozgalom szervezői úgy fogták föl a kérdést, hogy Gaál Endre időbeli nyugdíjazásával a várost oktalán hárosodás érne, a kultúratanácsnoki ugyanis teljes fizetéssel vonul nyugdíjba, helyét be kell tölteni egy újonnan választandó szendierral a városnak. Ez pedig évente száz-százhuszmillió korona elkerülhető megterhelést jelent. Kifogásollják és talán teljes joggal a közgyűlésen történt szavazás módját is. Van ugyanis egy olyan törvény, amely az

Dr. Gaál Endre

Dr. Gyuritza Sándor

Magyar László illoleumetszete.

érdeklő városatyákkal ellátja a szavazástól. Némelyek szerint a városi tisztviselő-városatyák ebben az esetben érdekeltek, mert hiszen a nyugdíjazás előmeneteli lehetőséget jelent, már pedig a kultúratanácsnoki sorsát éppen az érdekelt tisztviselők szavazata döntötte el.

Értesülésünk szerint Gaál Endre kultúratanácsnok nyugdíjazását, illetve a közgyűlés erre vonatkozó közgyűlési határozatát, harminc-egyvén városatyája ezen az alopán főlebbezi meg

a belügyminiszterhez. Ugy tudjuk, hogy az érdekes főlebbezést kedden nyújtják be a polgármesteri hivatalban. Gyuritza Sándor egészségügyi főtanácsos visszatartása érdekében is hasonló mozgalom indult. A közgyűlési határozat elleni főlebbezést számos városatyája aláírásával szombaton már be is adták.

A városházán kíváncsian várják az érdekes főlebbezések eredményét.

ulszegedi, a Mars téri, a Kálvária téri és a tiszpartti megoldásra. Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos, a városi mérnökség vezetője a helyszínrakokat személyesen vitte föl a kultuszminisztériumba.

Egyeseknek a helyszínrakok felkéréséhez főzött következtetéseit most a kultuszminiszter egy újabb rendelettel megerősítette. Leiratban szombaton arról értesítette a főispánt, hogy — mint minden nagyobb állami építkezéseknél szokás —, a szegedi egyetem jövődi építkezéseinek ellenőrzésére és irányítására is megatalkította az építési bizottságot, amelynek elnökéül dr. Tóth Lajos államtitkár nevezte ki. Ennek a bizottságnak az lesz a teendője, hogy az építkezésekkel kapcsolatban szükségesé váló intézkedéseket „elővéleményezze” és az építkezések fölött a felügyeletet gyakorolja. A kultuszminiszter kinevezte a bizottság tagjait is. A tagsági listákat a kultuszminisztérium részéről dr. Nagy Árpád h. államtitkár, aki egyszersmind alelnöke a bizottságnak, Sváb Gyula miniszteri tanácsos, dr. Badics Aurél miniszteri titkár, a pénzügyminisztérium részéről dr. Jakab Oszkár miniszteri tanácsos nyerte el. Tagul nevezte ki a kultuszminiszter még Teleki Pál grófot és dr. Készó István belügyi államtitkár, mint Szeged város nemzeigylési képviselőit (Peldi Gyula is nemzeigylési képviselője Szegednek, de róla megint megfedekeztek), dr. Glattfelder Gyula megyépőspököt. Szeged város részéről dr. Aigner Károly főispánt, dr. Somogyi Szilveszter polgármestert, dr. Gaál Endre tanácsnokot, Berzenczey Domokos műszaki főtanácsost, Kós Elemér, Körmendy Mátyás, Várhelyi József, Wimmer Fülöp törvényhatósági bizottsági tagokat, Menyhárt Gáspár, Tóth Károly, Szandor Pál egyetemi tanárokat. A Ferenc József Tudományegyetem részéről a mindenkori rektor, Kolozsvári Bálint, Rigler Gusztáv, Jancsó Mikós, Vidákovits Kamill, Kogutowicz Károly és Györffy István egyetemi tanárokat rendes tagokká, pótagokká pedig Ereky István, Hainiss Elemér, Horger Antal és Szentpétery Zsigmond egyetemi tanárokat. Az egyetemi építkezés vezetője részéről Korb Flóris műegyetemi tanár és a szegedi államépítkezési hivatal vezetőjét.

Az építkezési bizottság tanácskozási helyéről a város polgármesterének kell gondoskodnia, a bizottságot szükség esetén az elnök hívja össze.

Nyugodtan hallgatták meg Bethlent Genfben.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Egy hírsíró kérdést intézett a miniszterelnökhelyetteshez, hogy milyen híreket kapott a tegnapi lefolyt pénzügyi tanácskozásokról. Vass József helyettes miniszterelnök kijelentette, hogy a Genfből kapott táviratok szerint Bethlen miniszterelnök előadását a legosztatlanabb figyelemmel és a legteljesebb jóakarattal hallgatták végig. A megegyezés szerint a fölithársággal együtt adták ki hivatalos jelentést a tanácskozásokról.

A kultuszminiszter kinevezte a szegedi egyetem építési bizottságát.

Megírta a *Delmagyarország*, hogy a kultuszminisztérium néhány nappal ezelőit telefonon érintkezésbe lépett a város hatóságával és sürögősen fölkerlte az egyetem elhelyezésére vonatkozó helyszínrakokat, amelyek évekkal ezelőit

készültek, amikor először volt szó az egyetem végleges épületeinek fölépítéséről. A mérnöki hivatal akkor az összes kombinációba velt elhelyezési módokról pontos helyszínrakokat készített. Helyszínrak készült többek között az

Öreg barátom.

Irta: Móra Ferenc.

Öreg barátom neve: Bah! Csak így szimplán, c nélkül és nem k-val. Gondolom pedig, akár emígy, akár amígy, többen ismernék, mint ilyen szomorú ridegségben. Legalább a mai fiatalok nem igen tudják már, mi lehet az a Bah! amit, tessék csak megpróbálni, végtelen előkelőséggel és méltósággal lehet kiejteni.

— „Bah! — mondá a vicomte fölényesen és arisztokratikus metszésű ajkán gunyos mosoly honolt.”

Amik ebben a mondaiban vannak, a félmult idő, az arisztokratikus metszés és a honolás, azok mind vele járnak ezzel a néhai indulat-szóval, mint bicskázás a parasztabállal és becsületsértés a politikaival. Legalább eleinte úgy volt, hogy a bah! csak a vicomte-ok és marquis urak arisztokratikus metszésű ajkain érezte jól magát, mint gunyos mosolyok kengyelfutója. Monte Christo gróf, Morcerf marquis és Delaunay vicomte oly sürűn használták, mint ma a társaságbeli asszonyok a fenét és nő nát, bár ezekben, noha több bennük a dallam, hirtül sincs annyi báj és szellem.

Févalnál, Paul de Kocknál, Montepinnél azonban már sokat vesztit előkelőségéből nemes öreg barátom. Zsenge ifjúságom eme kedvelt íróit már a modern demokratizmus hevítit. A *Fekete misében*, *Rocambole hőstetel* nek hetvenkét kötetében

és A *velencei rémes* éj ben már a csavargók, betörők, fegyencek is derűre-borura bah-oznak.

— Bah! — mondja a Gályarab menyasszonyában Poutillet, a lapátfejű és csillogó törét kétszer meríti a püspök kegyencnőjének bordái közé.

Mikor odakint ennyire lezúllott a bah!, fithon akkor kapta föl a hazai regény és novella. Az egy jókait kivéve, a hetvenes-nyolcvanas évek minden eibeszedője belekötötte stil-bokrétájába ezt a gyönyörű virágot.

Egyszerre aztán beesteledett neki. Hirtelen kiveszett a magyar irodalomból úgy, hogy még kis vidéki lapok tárcáiban se lehetett vele találkozni. Az ördög tudja, mi ennek a törvénye. A szavak születését még csak meg lehet figyelni, de a szavak halála nagyon rejtélyes folyamati.

Az én öreg barátom különben nem is halt meg, csak betokozódott, mint valami infuzórium. (Ez a hasonlat nem is olyan keresett, mint amilyennek látszik. A azavak világában az indulatszők állnak az élet kezdő határán.) Nagyon nekiötöltem, mikor a héten egy Courts-Mahler-regényben találkoztam vele.

— Bah! Kedves öregem, csakugyan ön az? — borultam a régi barát kurta nyakába, persze csak úgy képletesen.

Az öreg ur nem szólt semmit, de én éreztem, hogy nagyon meghatottan feketélik rám a papírosról. Hogyne, mikor bizonyára én vagyok az egyetlen magyar ember, aki valaha élő beszédben kiejtettem. Igaz, hogy még akkor nem igen mentem emberszámba. Gimnazista voltam s gimnazista

lelkemnek nagyon fájt, hogy mikor olvasmányaim minden hősei bah!-oznak, prózai környezetemből sohase hallom ezt a magasabb műveltségre valló irodalmi szót. S mikor egyszer a számtantanárom azt kérdezte föltem óráközben, hogy fölterem-e a nyitott ablak kallantnyuját, merészen csak annyit mondtam:

— Bah! S úgy ugrottam föl az ablakdeszkára, az ablakot becsukni, mint a mókus.

S mikor lemásztam, a professzor úgy csördített nyakom, hogy a fal többet adott.

— Te szemtelen! — mondta toporzékolva —, hogy beszélsz te az öregebbekkel?

Nem tudom, Bragellone gróf és Casaux abbé mit tettek volna hasonló helyzetben, de én annyit sirtam aznap, mint egy megrepedt fürdőkád. Még akkor nem tudtam, hogy a világon semmivel se kell úgy takarékoskodni, mint a könnyekkel, mert az a legkeserűbb irigység, mikor az ember száraz lélekkel nézi a mások szemének harmatát.

... S még harminc esztendő kódén keresztül visszasüt rám ez az emlék, Bah! az aggastyán csöndes rezignációval mered rám, hajdani mártírjára:

— Minden elmúlik, fiam. Engem is hiába élesztgetnek, elmúltam én már, s csak hazajáró lélek vagyok. Idegenek ültek az én örökömbe, akikkel a versenyt én föl nem vehetem: a vonal, a megfátás s a mentalitás, fiam, a mentalitás...